

Marzena Szmyt

Opatowice, st. 35, gm. Radziejów,
woj. wrocławskie, AZP 48-43/186

Informator Archeologiczny : badania 28, 17-18

1994

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

na Niżu Polskim zdobnictwo radełkowe w charakterystycznych wątkach strefowych, formy pucharów, kubków i mis) osadnictwo z Narkowa nawiązuje do kultury pucharów dzwonowatych, z którą genetycznie związana jest kultura iwieńska. Cechy te współwystępują z innymi, uznawanymi już za „iwieńskie” (np. „krokwiaste” wązki rytych linii w układach strefowych i elementy plastyczne, a w krzemieniarstwie sztylet z retuszem powierzchniowym pokrywającym prawie całą powierzchnię).

Ostatnie dwa etapy zasiedlenia (przeworski i wczesnośredniowieczny) reprezentuje niewielka ilość materiałów. Obecność wśród przeworskich fragm. ceramiki wyraźnego odsetka egzemplarzy przepalonych może wskazywać na obecność na tym miejscu pozostałości cmentarzyska tej ludności.

Badania powinny być kontynuowane.

Opatowice, st. 32
gm. Radziejów, woj. włocław-
skie
AZP 48-43/183

Uniwersytet im. Adama Mickiewicza
Instytut Prahistorii Zakład Prahistorii
Polski w Poznaniu

Badania prowadził prof. dr hab. Aleksander Koško. Finansowane przez Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków we Włocławku oraz Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu. Trzeci sezon badań. Stanowisko wielokulturowe: osiedla kultury pucharów lejkowatych, kultury amfor kulistych, ślady osadnicze z przełomu epok neolitu i brązu oraz z późnego średniowiecza.

Stanowisko usytuowane jest w obrębie tzw. Wzgórza Prokopiaka z Opatowicach. Zajmuje zachodni stok Wzgórza w pobliżu kulminacji.

W sezonie 1994 kontynuowano prace we wschodniej części stanowiska i w rejonie rubieży osiedla grupy radziejowskiej kultury pucharów lejkowatych. Eksplorowano powierzchnię 125 m² w obrębie trzech wykopów. Zarejestrowano cykl obiektów powybierskich oraz strefę kopalnianą — bruk morenowy ze śladami wydobywania kamieni.

Wstępna analiza źródeł ruchomych nie poszerzyła w istotnym stopniu wniosków o fazach zasiedlenia stanowiska. Stwierdzono zdecydowaną przewagę materiałów kultury pucharów lejkowatych z fazy V, nikle ilości źródeł wcześniejszych, ceramikę kultury amfor kulistych, jak też — śladowo — z przełomu epok neolitu i brązu oraz późnego średniowiecza.

Prace zakończono.

Opatowice, st. 35
gm. Radziejów, woj. włocław-
skie
AZP 48-43/186

Uniwersytet im. Adama Mickiewicza
Instytut Prahistorii Zakład Prahistorii
Polski w Poznaniu

Badania prowadziła dr Marzena Szmyt. Finansowane przez Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków we Włocławku. Drugi sezon badań. Stanowisko wielokulturowe: osiedla ludności kultury pucharów lejkowatych i kultury amfor kulistych, ślad osadnictwa (wczesno?) średniowiecznego.

Stanowisko usytuowane jest w obrębie tzw. Wzgórza Prokopiaka w Opatowicach. Zajmuje kulminację oraz wschodni stok rozległego wyniesienia w północnej partii Wzgórza.

W sezonie 1994 kontynuowano zapoczątkowane w roku ubiegłym (por. „Informator Archeologiczny” za 1993 r.) działania rozpoznawczo-sondażowe, mające na celu określenie charakteru osadnictwa i potencjalnej efektywności badań w różnych strefach stanowiska.

Założono 10 wykopów, obejmując nimi 183,75 m². Łącznie odsłonięto 53 obiekty ziemne, wśród nich 1 obrzędowy, 2 paleniska, 16 różnofunkcyjnych „jam osadowych”, 32 dołki posłupowe, jedno skupisko polepy oraz prawdopodobnie fragm. rowu uchwycony na niewielkim odcinku. Wśród źródeł ruchomych zdecydowanie dominowała ceramika, której towarzyszyły mniej liczne materiały krzemienne, kamienne i kostne oraz polepa. Zidentyfikowano nadto przejawy użytkowania dziegciu. Pobrano próby węgla drzewnych z wypełnisk obiektów ziemnych oraz próbki glebowe do analiz mineralogicznych i chemicznych. Podobnie jak w roku ubiegłym odsłonięto fragm. bruku morenowego, zalegającego w wierzchołkowej części stoku.

Wyniki tegorocznych badań w istotny sposób poszerzają ubiegłoroczne rozpoznanie dziejów osadnictwa na stanowisku. Nieliczna grupa źródeł (głównie ceramicznych) poświadcza starszy, generalnie datowany na fazę III poziom osadnictwa ludności kultury pucharów lejkowatych. Większość źródeł wiąże się bezpośrednio z osiedlem ludności grupy radziejowskiej kultury pucharów lejkowatych. Spośród łączonych z nim obiektów nieruchomych wymienić należy obiekt 7 — jamę o charakterze produkcyjnym (dziegciarską), prawdopodobnie także ślady po ogrodzeniu (zespół dołków posłupowych o zbieżnych cechach wypełnisk z dużym udziałem polepy) oraz fragmentarycznie uchwycony rów. Z działalnością ludności kultury amfor kulistych związany jest wspomniany obiekt obrzędowy (ob. 34) — jama ze złożonym na dnie w porządku anatomicznym bydłciem. Nowy, najmłodszy z dotychczasowych, prawdopodobnie (wczesno?) średniowieczny etap użytkowania terenu stanowiska wyznaczają 2 paleniska (ob. 37 i 38).

Badania winny być kontynuowane.

Opatowice, st. 41
gm. Radziejów, woj. włocławskie
AZP 48-43/192

Uniwersytet im. Adama Mickiewicza
Instytut Prahistorii Zakład Prahistorii
Polski w Poznaniu

Badania prowadził prof. dr hab. Aleksander Koško. Finansowane przez Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków we Włocławku oraz Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu. Pierwszy sezon badań. Stanowisko wielokulturowe: osiedle kultury pucharów lejkowatych i kultury amfor kulistych.

Stanowisko usytuowane jest w południowej części tzw. Wzgórza Prokopiaka w Opatowicach.

Tegoroczny sezon badań miał charakter rozpoznawczy. W centralnej części stanowiska założono 2 wykopy sondażowe o wymiarach 2 x 10 m. Ogółem badano powierzchnię 40 m².

Udokumentowano północny koniec osiedla kultury pucharów lejkowatych, zarejestrowano również nieliczną ceramikę kultury amfor kulistych. Osiedle kultury pucharów lejkowatych należy wiązać z fazą IIIC. Bliższa chronologia śladów osadnictwa kultury amfor kulistych nie jest znana.

Badania będą kontynuowane.